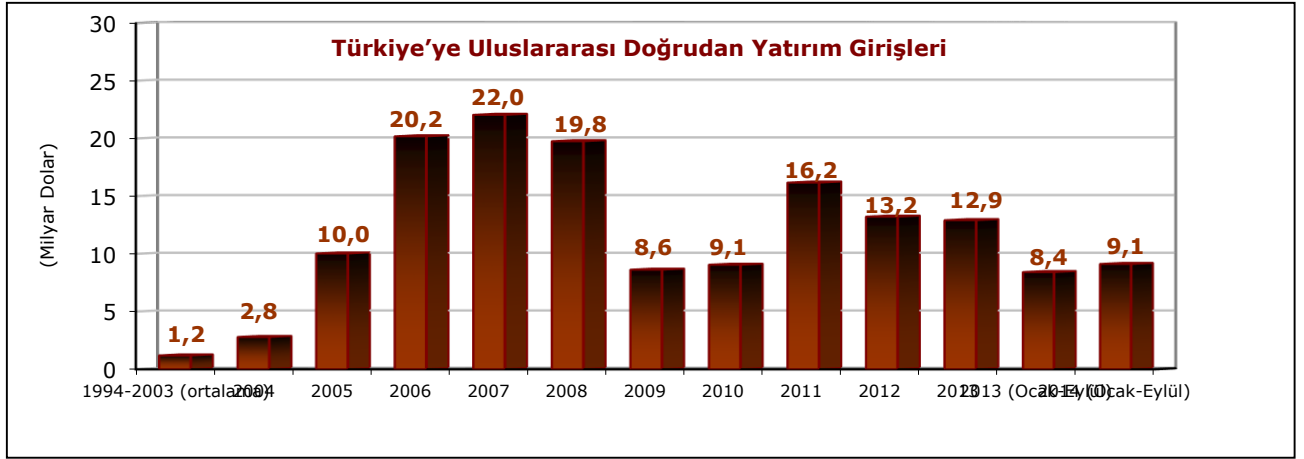

2014 YILI ÜÇÜNCÜ ÇEYREĞİ İTİBARIYLA TÜRKİYE'YE ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞLERİ 9 MİLYAR \$ OLDU.

Türkiye'ye Uluslararası Doğrudan Yatırım (UDY) girişleri 2014 yılının üçüncü çeyreğinde 9 milyar 124 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. Bu rakam, geçtiğimiz yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında **%8** oranında bir artışı ifade etmektedir.

Kaynak: TCMB

(yabancıların gayrimenkul alımları dahil)

2014 yılının ilk 9 ayında gerçekleşen 9,1 milyar \$'lık UDY girişinin 6,5 milyar \$'ını net doğrudan uluslararası sermaye girişleri, -429 milyon \$'ını diğer sermaye ve 3 milyar \$'lık kısmını ise yurtdışında yerleşik kişilerin gayrimenkul alımları oluşturmuştur.

Gayrimenkul alımlarından doğan sermaye girişi toplam girişlerin %47'sidir. 3 milyar \$'lık bu giriş, 2013 yılının aynı dönemiyle kıyaslandığında, %55 oranındaki bir artışı göstermektedir.

Türkiye'ye Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Dağılımı

	2009	2010	2011	2012	2013	2013/3.ç.	2014/3.ç.
Sermaye (Net)	6,184	6,221	14,145	10,125	9,668	6,597	6,454
Giriş	6,266	6,256	16,136	10,759	10,244	7,110	6,562
Çıkış	-82	-35	-1,991	-633	-568	-513	-108
Diğer Sermaye (Net)	619	380	-44	525	6	-177	-429
Gayrimenkul (Net) *	1,782	2,494	2,013	2,636	3,049	1,999	3,099
Toplam (UDY)	8,585	9,095	16,114	13,286	12,723	8,419	9,124

(Milyon dolar)

Kaynak: TCMB

*Yabancı kişilerin gayrimenkul alımları

2014 yılı ilk 9 ayı itibariyle toplam brüt sermaye girişlerinin (6,562 milyon \$) %56'sını (3,699 milyon \$) oluşturan **sanayi sektörü**, girişlerin en fazla olduğu sektör olmuştur. Sanayi sektörünü, % 43 pay ile hizmetler (2,803 milyon \$), ve %1 (60 milyon \$) pay ile tarım sektörü takip etmiştir.

Geçtiğimiz yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında sanayi sektöründe %39'luk bir artış görülmektedir. Bu artıştaki en büyük etken imalat sektöründe gerçekleşen sermaye girişleridir. Buna karşın, **hizmetler sektöründe** %37 oranında düşüş kaydedilmiştir.

Sektörler (Milyon \$)	2009	2010	2011	2012	2013	2013/3.Ç.	2014/3.Ç.
Sermaye Giriş	6,266	6,256	16,136	10,759	10,244	7,110	6,562
1. Tarım	48	81	32	43	49	26	60
2. Sanayi*	3,887	2,887	8,037	5,479	4,810	2,661	3,699
İmalat	1,640	924	3,596	4,342	2,199	1,357	2,208
Elektrik, gaz	2,153	1,824	4,293	924	2,335	1,121	1,055
Madencilik	89	136	146	213	240	181	436
3. Hizmetler*	2,331	3,288	8,067	5,236	5,377	4,423	2,803
Finans ve Sigorta	817	1,621	5,883	2,084	3,788	3,321	1,265
Toptan Perakende Ticaret	389	435	709	221	356	289	739
Ulaştırma, Depolama	230	183	222	130	300	216	124
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet F.	105	112	232	546	105	48	131
Bilgi ve İletişim	173	36	36	133	122	93	158
İnşaat	209	310	301	1,427	192	128	128
Gayrimenkul Faaliyetleri	210	241	300	173	130	124	99
Diğer Hizmetler	198	350	384	522	384	204	159
Sermaye Çıkış	-82	-35	-1,991	-633	-568	-513	-108
Diğer Sermaye (Net)	619	380	-44	525	6	-177	-429
Gayrimenkul (Net)	1,782	2,494	2,013	2,636	3,049	1,999	3,099
Toplam	8,585	9,095	16,114	13,286	12,723	8,419	9,124

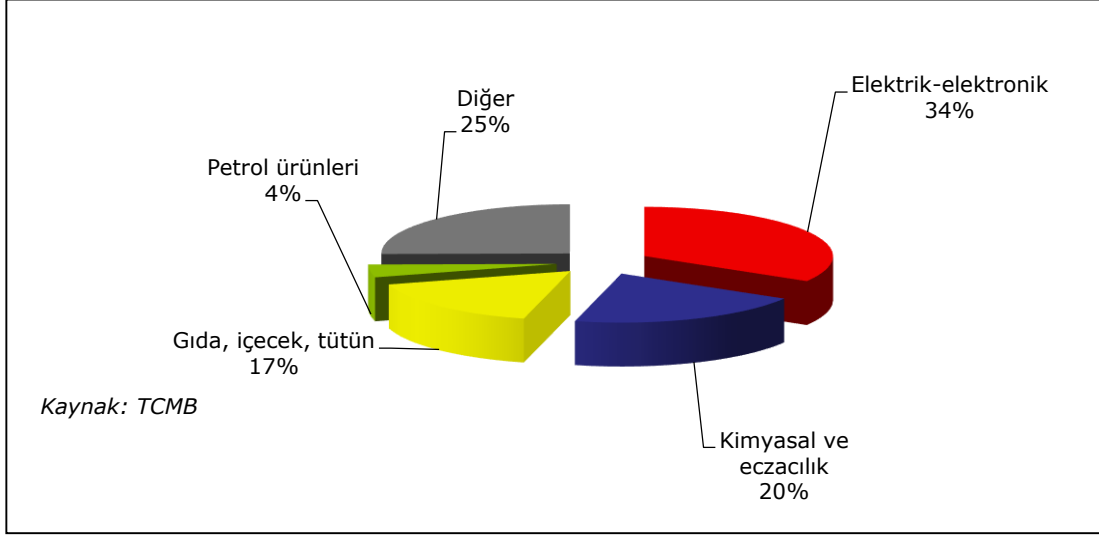
Kaynak: TCMB

* Alt sektörler 2014 1. yarı verilerine göre sıralanmıştır.

Alt kalemlere bakıldığında; geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla, imalat alanındaki %63'lük artışta en büyük etken 739 milyon \$ ile **elektrik-elektronik ve optik ürünlerin imalatı** sektörüne gelen sermaye girişleridir. Kimyasal ve eczacılık ürünleri imalatı sektörü ise geçen yılki değerinin 2 katı üzerinde yatırım alarak, imalatta en büyük ikinci payın sahibi olmuştur. Üçüncü sıradaki gıda, içecek ve tütün ürünleri imalatı sektörüne olan UDY girişi ise geçen yıla göre %49 artış göstermiştir.

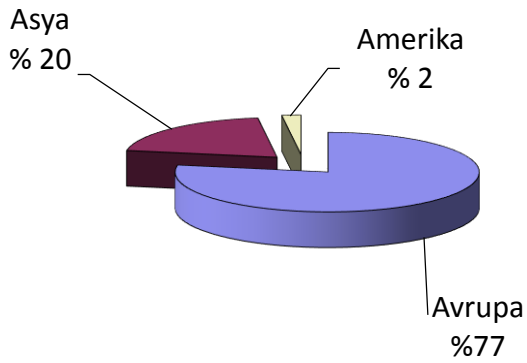
Hizmetler sektöründe, insan sağlığı ve sosyal hizmetler girişlerinde ve toptan ve perakende ticaretine girişlerde yaklaşık olarak 3 katı kadar artış kaydedilmiştir. Bilgi ve İletişim ise %70 artış göstermiştir. Bir önceki seneye kıyasla %62 düşüş kaydedilmesine karşın, finans ve sigorta faaliyetleri, hizmet sektörü kapsamındaki girişlerde %45 ile halen en büyük paya sahiptir.

**2014 Yılı İlk 9 Ay İtibariyle
İmalat Sanayine Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Dağılımı**

2014 yılının ilk 9 ayında Türkiye'ye en fazla UDY girişini sağlayan ülkeler sırasıyla **Hollanda, İngiltere ve Rusya** olmuştur. UDY girişlerine bölgesel olarak bakıldığında; **Avrupa** ülkelerinin girişlerin % 77'sinin kaynağı olduğu görülürken, sırasıyla **Asya ülkelerinin** %20 ve **Amerika'nın** %2 payları bulunmaktadır.

**2014 Yılı İlk 9 Ay İtibariyle
Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülke ve Bölgeler İtibari ile Dağılımı**

2014 / 3.Ç.	UDY Girişleri (milyon \$)	Pay (%)
1.Hollanda	1,874	28,6
2.İngiltere	809	12,3
3.Rusya	721	11,0
4.Azerbaycan	527	8,0
5.İtalya	461	7,0
6.Almanya	435	6,6
7.Japonya	210	3,2
8.Norveç	170	2,6
9.Suudi Arabistan	168	2,6
10.ABD	160	2,4
Diğer	1027	15,7
Toplam (sermaye girişi)	6,562	100

Kaynak: TCMB

ULUSLARARASI ENDEKSLERDE TÜRKİYE

ENDEKS	YILLAR İTİBARI İLE TÜRKİYE'NİN SIRALAMALARI							DEĞİŞİM YÖNÜ
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Endeksi	60	63	60	68	72	69		↓
UNCTAD Dünya Yatırım Raporu UDY Girişi Sıralaması	20	30	29	26	22	22		-
AT Kearney UDY Güven Endeksi	-	-	23	-	13	25<	24	↑
WEF Küresel Rekabetçilik Endeksi	63	61	61	59	43	44	45	↓
IMD Küresel Rekabetçilik Endeksi	48	47	48	39	38	37		↑
Transparency International Yolsuzluk Algılama Endeksi	58	61	56	61	54	53	49	↑

Kaynaklar

- Merkez Bankası Ödemeler Dengesi İstatistikleri
www.tcmb.gov.tr
- UNCTAD Dünya Yatırım Raporu 2013
www.unctad.org/wir
- Uluslararası Endeksler
 - o World Bank Doing Business – www.doingbusiness.org
 - o UNCTAD – www.unctad.org
 - o AT Kearney – www.atkearney.com
 - o World Economic Forum – www.weforum.org
 - o Institution for Management Development – www.imd.ch
 - o Transparency International – www.transperancy.org